

Voorsprongfonds Hoger Onderwijs: instellingsverslag

Gefinancierd door
de Europese Unie
NextGenerationEU

Departement Onderwijs en Vorming
Afdeling Levenslang leren
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL
Tel. 02 553 98 61 – Fax 02 553 98 95
E-mail: levenslangleren.onderwijs@vlaanderen.be
Website: www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs

Waarvoor dient dit formulier?

Met dit formulier kunnen hogescholen of universiteiten van de Vlaamse Gemeenschap een eindverslag op niveau van een project indienen voor de financiële ondersteuning die ze ontvingen voor het Voorsprongfonds Hoger Onderwijs.

Wanneer moet u dit formulier uiterlijk terugbezorgen?

Eén projectverslag per project, samen met een fiche op niveau van de instellingen, moet ten laatste op 3 november 2023 elektronisch worden ingediend bij het departement Onderwijs en Vorming per mail aan levenslangleren.onderwijs@vlaanderen.be. In het onderwerp van de mail staat de melding "Verslag Voorsprongfonds + de naam van de instelling" opgenomen.

Waar vindt u meer informatie?

Meer informatie over de verslaggeving voor de projecten van het Voorsprongfonds Hoger Onderwijs is te vinden in het document 'richtlijnen inhoudelijke beoordeling Voorsprongfonds'. Voor verdere vragen m.b.t. de inhoudelijke verslaggeving kunnen de instellingen terecht bij het Departement Onderwijs en Vorming, via levenslangleren.onderwijs@vlaanderen.be.

Algemene informatie

I

Vul hieronder de gegevens van de hogeschool of universiteit in.

naam Hogere Zeevaartschool (Antwerp Maritime Academy)
straat en nummer Noordkasteel Oost 6
postnummer en gemeente 2030 Antwerpen
voor- en achternaam van de Rowan Van Schaeren
gemachtigde voor de instelling
contactpersoon voor het plan tot 22/12/2023: Geert Potters
(inhoudelijk) vanaf 08/01/2024: Ilse Bogaerts

Gegevens over de projecten van de instelling

Geef in onderstaande tabel een overzicht van de projecten, en of er voor de optie van gezamenlijke rapportering gekozen wordt

De projectcode van het project dient de projectcode gebruikt bij indiening te zijn.

Een BIS project wordt direct onder het bijhorende project opgelijst.

Vink aan of het project voor een individuele of gezamenlijke beoordeling ingediend wordt.

Voor elk project dient een projectfiche volgens het voorgestelde sjabloon toegevoegd te worden.

[illegible]

Verslag op niveau van de instelling

In welke mate hebben de projecten van het Voorsprongfonds een effect gehad op het algemeen beleid en/of het onderwijsbeleid van uw instelling?

Gelieve hierbij kort in te gaan op elk speerpunt waarvoor er projecten liepen.

De projecten van Antwerp Maritime Academy (AMA) situeren zich beide in Speerpunt 3: Versterkt inzetten op digitale onderwijsvormen.

De middelen uit het Voorsprongfonds kwamen voor AMA op een interessant en zeer gepast moment. Na de covidcrisis (waarbij de docenten zich razendsnel en vaak zonder *structurele* didactische ondersteuning moesten aanpassen aan een volledige digitale omslag) kwam de vraag van studenten en docenten om werk te maken van een modernisering van onze benadering van de organisatie van lesmomenten. Om dit nieuwe beleid inhoudelijk uit te werken, vertrekken we vanuit de acht kwaliteitskenmerken (<https://amacademy.be/nl/kwaliteitsbeleid-2>), met name dan voor de kenmerken “Voorzieningen”, “Onderwijsleeromgeving” en “Docenten”. Het beleid werd inhoudelijk ondersteund door onder andere het Europees project TEAMS (waar werd geëxperimenteerd met een coachende stijl) en verder doorgetrokken dankzij het HZS1 Voorsprongfondsproject (waarin een cursus werd aangeboden voor de docenten).

Docenten maken bijvoorbeeld gebruik van interactieve platforms, voegen kleine casestudies toe aan de lessen en nodigen gastsprekers uit. Heel wat labo's maken gebruik van simulatoren, waarbij studenten mogelijke scenario's oefenen. Sommige labo's bevatten bezoeken aan scheepvaart gerelateerde instituten, waar studenten in gesprek kunnen gaan met de mensen uit het werkveld. Door de digitale connectie is het nu mogelijk om ook gastsprekers uit te nodigen die verder weg wonen (bv. een namiddag met bedrijven uit Nederland en Duitsland over dynamic positioning van kraaninstallaties bij het bouwen op zee is nu mogelijk, of een spreker uit Engeland rond autonoom varen). Docenten zijn minder gebonden aan de lokale bedrijven maar kunnen specialisten van heinde en verre uitnodigen.

Op dezelfde manier verruimt ook de **onderwijsleeromgeving**. Zoals sommige docenten in onze docentenbevraging opmerkten: “[uit de cursus] blijkt dat ik maar een klein deel van blackboard mogelijkheden benut, wat jammer is” (docent HV), en “De voorbeelden van applicaties die gebruikt kunnen worden voor opdrachten VOOR als NA de contactmomenten verder bekijken en analyseren welke tools voor mijn lessen een meerwaarde kunnen bieden en hoe ook *peer evaluation* toegepast kan worden in de les” (docent IH). De praktijk van het lesgeven verandert zo van “docent-gecentreerd hoorcollege” naar “studentactiverende lesvormen” (“Ja, bij het vak golven heb ik de theorie klassikaal

gegeven en voor de oefeningen kregen de studenten opnamen van oefeningen en filmpjes van experimenten. Na het zelfstandig bestuderen ervan konden ze bij mij terecht met vragen tijdens monitoraat" (docent CR).

De digitale **voorzieningen** helpen ook door mogelijkheden te bieden om de "studenten voorbereid naar de les te laten komen en in de les actief met de leerstof om te gaan" (docent BS), en "ik gebruik de tools die we leerden en laat hiermee online voorbereidingen maken" (docent KS). Dit is echter een traject in volle ontwikkeling, want "Mijn ervaringen met echt blended onderwijs (een deel van de leeractiviteiten vervangen door online-activiteiten) zijn niet zo goed. Studenten zijn vaak weinig gemotiveerd om blended aan de slag te gaan met sterk wetenschappelijke vakinhouden. Daarnaast heb ik een aantal tips wel heel goed kunnen toepassen in het materiaal voor het schakeljaar, dat volledig online wordt aangeboden" (docent DL). Daarom heerst er wel een consensus om dit geleidelijk aan meer ingang te laten vinden. Om docent HP te citeren: "Eerst op de schaal van een les, dan op de schaal van een halve module, dan op de schaal van een module en uiteindelijk op de schaal van de totale onderwijsperiode van dit vak. Op deze manier kunnen we onze strategie aanpassen aan de reacties van de docent en de studenten."

Ook op het vlak van eindwerken merken we dat de digitale tools meer en meer gebruikt worden voor het opvolgen van scripties (waarbij studenten snel via digitale weg hun begeleiding kunnen contacteren en waarbij deze begeleiding makkelijk de voortgang van het schriftwerk kan inschatten).

Het andere (kleinere, netwerkgeoriënteerde) project HZS2 (LNO²) dient voor onze instelling voornamelijk als ondersteuning bij de herorganisatie van de aansturing van de opleidingen waarmee AMA aan de slag is gegaan. In het komende academiejaar worden de stuurgroepen voor de beide opleidingen herdacht, en wordt er een ruimere basis gecreëerd om aan visie-ontwikkeling over het maritieme onderwijs te doen. Voeding voor deze stuurgroepen zal worden aangeleverd door onze onderwijsadviseur, wiens expertise op allerlei vlakken zal worden uitgebreid via de netwerken op VLHORA (waaronder LNO²) en de AUHA.

Hoe hebben de projecten van het Voorsprongfonds het opleidingsportfolio van uw instelling beïnvloed? Wat heeft een analyse van het opleidingsportfolio opgeleverd? Hoe werd deze analyse uitgevoerd?

Als kleine instelling hebben wij een Ba + Ma-opleiding Nautische Wetenschappen, en een Ba + Ma-opleiding Scheepswerktuigkunde (waarmee we ondertussen de vroegere professionele bachelor Scheepswerktuigkunde hebben vervangen). Nieuwe opleidingen zien we niet mogelijk of zelfs maar haalbaar binnen AMA.

We zien de resultaten van de Voorsprongfondsprojecten eerder ter ondersteuning van de ontwikkeling van de bestaande opleidingen en ter uitbreiding van het palet aan technieken die de docenten voorhanden hebben in hun lespraktijk. Dit is vooral gebleken uit de opbouw van ons Schakelprogramma Scheepswerktuigkunde, wat volledig als online pakket wordt aangeboden, en waarbij de inzichten en de mogelijkheden van de Voorsprongfondsprojecten goed van pas zijn gekomen bij het uitwerken van de modules en de opdrachten.

Hebben de projecten van het Voorsprongfonds aanleiding gegeven tot nieuwe opleidingen? Of tot plannen voor nieuwe opleidingen?

Zoals hierboven al aangehaald, hebben we geen plannen voor nieuwe opleidingen.

Hebben de projecten van het Voorsprongfonds aanleiding gegeven tot het schrappen van bestaande opleidingen of tot aanpassingen van het bestaande aanbod? Of tot plannen hieromtrent?

Het aanbod van AMA is noodzakelijk voor de Vlaamse maritieme wereld (waarbij we zowel brugofficiëren als officieren machinekamer afleveren). De maritieme sector rekent op ons voor hoogopgeleide, technisch goed onderlegde krachten op die beide vlakken. Het schrappen van een van onze twee opleidingstrajecten is daarom niet van toepassing.

Ondertekening door de rector of algemeen directeur

Vul de onderstaande verklaring in.

Ik verklaar dat alle gegevens in dit formulier en de bijlages naar waarheid zijn ingevuld

datum 01 11 2023
 dag maand jaar

handtekening

voor- en achternaam Rowan Van Schaeren